

Baranya Megyei Területi Választási Bizottság
Pécs, Széchenyi tér 9.

Ugyiratszám: BMH/262-5/2020.

Baranya Megyei Területi Választási Bizottság
6/2020. (VIII. 14.) TVB határozata

A Baranya Megyei Területi Választási Bizottság a Változást Akarók Nemzedéke közéleti egyesület (székhely: 7. Nyilvántartási szám:), képviselő: dr. Szigeti József elnök) (a továbbiakban: Beadványozó) által benyújtott jogorvoslat tárgyában - 2 igen és 0 nem szavazattal – meghozta a következő

határozatot:

A Baranya Megyei Területi Választási Bizottság a fellebbezést elutasítja és Mohács Város Helyi Választási Bizottság 15/2020. (VIII.11.) sz. HVB határozatát helybenhagyja.

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet személyesen vagy elektronikus dokumentumként a Pécsi Ítéltáblához címzett bírósági felülvizsgálati kérelmet nyújthat be a Baranya Megyei Területi Választási Bizottságnál (7621 Pécs, Széchenyi tér 9., email: valasztas@baranya.hu). A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy legkésőbb 2020. augusztus 17-én 16.00 óráig megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként való benyújtása esetén a kérelem benyújtójának jogi képviselője minősített elektronikus aláírásával látja el a kérelmet. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A bírósági eljárásban ügyvédi képviselet kötelező A jogi szakvizsgával rendelkező személy – a szakvizsga bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és - ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér - postai értesítési címét,

- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet, vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét. A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására nyitva álló határidő jogvesztő. A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illeték-feljegyzési jog illeti meg.

INDOKOLÁS

I.

[A fellebbezés tartalma]

[1] Beadványozó 2020. augusztus 12. napján 9 óra 34 perckor elektronikus úton fellebbezést nyújtott be a Baranya Megyei Területi Választási Bizottsághoz (a továbbiakban: Választási Bizottság) Mohács Város Helyi Választási Bizottság 15/2020. (VIII.11.) sz. HVB határozata ellen.

[2] Álláspontja szerint „a határozat kirívóan jogszerűtlen, szakszerűtlen. Formájában és tartalmában a határozatszerkesztés alapvető elvárásainak sem felel meg”, tekintettel arra, hogy a fellebbezéssel érintett határozat indokolása kizárólag a 2020. augusztus 10. napján benyújtott kifogás II. kérelmi elemét ismerteti, a másik három kérelmi elemet azonban nem vizsgálja. További álláspontja szerint Mohács Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) nem fejtette ki „milyen bizonyítékok alapján, miként, minek az összevetésével alakította ki álláspontját.”

[3] Beadványozó előadta, annak ellenére, hogy a HVB a szóban forgó határozatban megállapította azt a tényt, hogy a választási iroda munkatársa a választási informatikai rendszerben tévesen rögzítette a jelölő szervezet nevét, azonban ezt a körülményt a HVB Beadványozó terhére rója azzal, hogy kijelenti, nem tett észrevételt a jelölő szervezet nevének az ajánlóíveken való téves feltüntetésére, mely Beadványozó álláspontja szerint a HVB mérlegelési jogkörének gyakorlása jogszerűtlenségét mutatja.

[4] Beadványozó továbbá előadta, azért nem került a hiba jelzésre az ajánlóívek átvételkor, mert képviselője „nem feltételezte a közhiteles állami rendszer által szolgáltatott adatok valótlanosságát.” Álláspontja szerint a választási iroda hibájával semmiféle összefüggésben nincs az, hogy az ajánlóívek ellenőrzése az átvételkor megtörtént-e, hiszen az „ellenőrzés hiánya, vagy megtörténte nem teszi kevésbé súlyossá vagy terhesebbé a már megvalósult jogsértést.” További álláspontja szerint az ajánlóívek ellenőrzését a kiadás előtt a választási irodának kellett volna megtennie annak érdekében, hogy azok helyes adattartalommal kerüljenek kiadásra.

[5] Beadványozó rögzíti, hogy a HVB fellebbezéssel érintett határozata „13.08 perces megjelenési időpontot” is rögzít, mely megállapítás relevanciája számára

megkérdőjelezhető.

[6] Beadványozó további álláspontja szerint ténybelileg valótlan az is, hogy a HVB határozatában azt rögzítette, hogy „A Helyi Választási Iroda azonnal és konstruktívan mindent megtett annak érdekében, hogy a hiba azonnal orvoslásra kerüljön.” Álláspontja szerint a hiba 2020. augusztus 10. napján került csak kijavításra a választási informatikai rendszerben, melyről a helyi választási iroda nem értesítette Beadványozót és számára új, helyes adattartalmú ajánlóívek sem kerültek kiadásra. Mindez mellett Beadványozó álláspontja szerint a helyi választási iroda „nem vette fel a kapcsolatot a jogsértése áldozata Kérelmezővel, se nyilatkozatot, se állásfoglalást, se más iratot nem adott ki, intézkedéséről nem adott számot. Ennek eredményeként Kérelmező a mai napig bizonytalan jogi helyzetben van, illetve volt a hibás ajánlóívek felhasználását illetően. Ezen jogsértő helyzet kialakulása és fenntartása kizárólag a nemzeti választási iroda terhére esik.” Utal Beadványozó arra is, hogy az ügyben sajtóhír jelent meg, „de ott sem a helyi választási iroda, hanem a területi választási iroda vezetője tett ellenőrizhetetlen nyilatkozatot a Hír tv-nek.”

[7] Beadványozó álláspontja szerint a HVB határozatának azon állítását, mely szerint „a jövőben majd a választási iroda a hibás tartalmú ajánlóíveket be fogja fogadni, azok feldolgozását meg fogja kezdeni” a HVB nem indokolta, „az nem hivatkozik a választási iroda által kiadott határozatra, sem semmiféle közlésre.”

[8] Beadványozó a HVB általa helyesnek vélt eljárásrendjét is rögzíti, leszögezve azt, hogy a HVB nem a benyújtott kifogásokról döntött, hanem „önkényesen tetszőleges adatokat vizsgálva, egy párhuzamos, a kérelem érdemétől eltérő látszateljárást folytatott le.”

[9] Fentiekben írtak Beadványozó álláspontja szerint alkalmasak a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontokban foglalt alapelveinek megsértésére és az előzőkre tekintettel kérte Mohács Város Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) 15/2020. (VIII.11.) sz. HVB határozatának megváltoztatását.

II.

[A Baranya Megyei Területi Választási Bizottság döntése és jogi indokai]

[10] A jogorvoslati kérelem nem alapos.

[11] A Választási Bizottság rögzíti, hogy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 348.§-a alapján a törvény rövidítése: „Ve.”, így Beadványozó említett jogszabályra használt Vt. rövidítése téves, melynek ellenére a Választási Bizottság a fellebbezésben rögzített jogszabályi hivatkozásokat a Ve. szabályrendszerében megadottnak tekinti.

[12] A Ve. 43. §-a szerint a választási bizottság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tisztázza a döntéshozatalhoz szükséges tényállást. A bizonyítékokat egyenként és összességükben értékeli és ezen alapuló meggyőződése szerint állapítja meg a tényállást.

[13] A Kúria a Kvk.IV.37.315/2014/., Kvk.IV.37.990/2014/3. számú végzéseiben

rögzítette, hogy a választási eljárással kapcsolatos jogorvoslatok körében bizonyítási eljárás lefolytatására csak nagyon szűk körben van lehetőség, az arra korlátozott, amit a kérelmező a jogorvoslati kérelem kapcsán a választási bizottság, illetve a felülvizsgálati kérelem kapcsán a bíróság rendelkezésére bocsát.

[14] A Választási Bizottság utal a Legfelsőbb Bíróságnak a BH2006.230. számú jogesetben megjelent álláspontjára, mely szerint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás és a választás tisztaságának megóvása alapelveknek megsértését a választási alapelvekkel ellentétes, az alapelvekbe ütköző tények fennállása esetén állapíthatják meg a választási szervek, illetőleg a jogorvoslat folytán eljáró bíróságok.

[15] A Választási Bizottság álláspontja szerint az esélyegyenlőséget a jelölő szervezeteknek és a jelölteknek kell garantálni. Ez magában foglalja az állami szervek semleges eljárását is. Ezen elv az egész választási eljárásra kiterjed: a választási előkészületektől kezdve a választási kampányon át a választási eredmények megállapításáig.

[16] A Választási Bizottság előjáróban rögzíti azt is, hogy a kialakult joggyakorlat alapján a választási eljárási alapelvi sérelemre – mint jogszabálysértésre – akkor alapozható határozat, ha nincs olyan tételes rendelkezés, melyet a jogellenesnek minősített magatartás sért. (Kvk.IV.37.468/2009/2. számú végzés) Amennyiben a választási bizottság vagy bíróság a Ve. tételes rendelkezéseinek sérelmét állapítja meg, úgy a választási eljárási alapelv sérelmét nem kell megállapítani, mivel a tételes előírás sérelme magában foglalja az alapelvi sérelmet is.

[17] A Választási Bizottság elsőként abban foglalt állást, hogy az ajánlóíven szereplő adatok téves módon való feltüntetése és az elírás kijavítására tett intézkedések sértik-e a Ve. Beadványozó által hivatkozott rendelkezéseit.

[18] A Ve. 121. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „az ajánlóíven a választási iroda feltünteti a jelöltként indulni szándékozó választópolgár nevét, a jelölő szervezet nevét vagy a független jelölés tényét, a választókerület megjelölését. Közös jelölt esetén az ajánlóíven a közös jelöltet állító valamennyi jelölő szervezet nevét fel kell tüntetni.” Az ajánlóíveken az előzőekben említett adatok szerepeltetésének célja egyrészt az, hogy kizárható legyen a választópolgári tévedés lehetősége a támogatott jelölt, vagy jelölő szervezet tekintetében. Másrészt pedig ezzel a Ve. kizárja annak lehetőségét is, hogy utólag kerüljön az ajánlásra szolgáló dokumentumra valamely jelölő szervezet neve és így állíthatson közös jelöltet vagy listát.

[19] A Választási Bizottság szükségesnek tartja e körben előzetesen rögzíteni azt is, hogy az ajánlóívek átadása-átvétele során mind a választási irodának, mind pedig az ajánlóíveket átvevő független jelöltnek, vagy jelölőszervezetnek vizsgálnia szükséges az ajánlóíveken szereplő adatok helyességét, mely kötelezettség a Ve. alapelvi rendelkezéseiből ered, tekintettel arra is, hogy a Ve. által bevezetett ajánlási rendszer lényegi eleme az egyedi és beazonosítható ajánlóív.

[20] Az előzőekben írt kötelezettség abból is fakad, hogy a választópolgár támogató ajánlásának adásakor választói akaratát a nyilvántartásba vett jelölő szervezet és a jelölt irányába egyaránt kifejezi, hiszen a választási eljárásban a jelölt legitimitását az irányába megnyilvánuló társadalmi, választópolgári támogatás adja. A választópolgár

érvényesen ajánlani csak a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság mellett működő választási iroda által kiállított ajánlóíven tud, ajánlása adattartalmának így része a jelölő szervezet ajánlóíven rögzített megnevezése is.

[21] A választói akarat kinyilvánítása Alaptörvényben rögzített védelmének, a választás tisztaságának megóvása alapelv, valamint a választópolgár jóhiszemű joggyakorlásának sérelmét veheti fel, ha a választópolgár az ajánlás vagy a szavazás alkalmával nem tudja egyértelműen beazonosítani az általa támogatandó jelöltet vagy jelölő szervezetet.

[22] A Választási Bizottság álláspontja alapján azonban e helyzettől meg kell különböztetni azt az esetet, melyben az ajánlóíven szereplő elírás, különösen egy jelölő szervezet nevének tévesen történő, vagy akár nem a magyar helyesírás szabályainak megfelelő feltüntetése történik, ugyanis az elírás kellő időben történő felismerése és kellő időben történő kijavítása azáltal nem sérti a választói akarat kinyilvánításának Alaptörvényben is rögzített védelmét, mert a választópolgár számára az általa támogatandó jelölt vagy jelölő szervezet az ajánlás, illetőleg a szavazás folyamatában ettől függetlenül még egyértelműen beazonosítható.

[23] A Választási Bizottság megjegyzi azt is, hogy álláspontja szerint helyesen járt el Mohácsi Helyi Választási Iroda, (a továbbiakban: Helyi Választási Iroda) amikor az ajánlóíven szereplő jelölő szervezet nevének helytelen módon való feltüntetésének észlelésekor a javítás mihamarabbi elvégzése érdekében haladéktalanul felvette a kapcsolatot a Nemzeti Választási Irodával, hiszen annak ellenére, hogy a választási irodák a választások előkészítésével és lebonyolításával kapcsolatos feladatokat önállóan, a pártatlan működéshez elengedhetetlen függetlenség birtokában végzik, a Ve. 71.§ (1) bekezdése alapján a választási irodák szakmai tevékenységét a Nemzeti Választási Iroda elnöke irányítja.

[24] A Választási Bizottság további álláspontja szerint a fentiekből nem is következhet más, mint, hogy a jelölő szervezet civil szervezetek névjegyzékében szereplő nevét a javítás szabályai szerint kijavított módon tartalmazó ajánlóívek érvényesek, azokon a Ve. szabályai szerint ajánlások gyűjthetők.

[25] A Választási Bizottság megjegyzi, hogy álláspontja szerint az ajánlóívek érvényességét (jogsabályi előírás hiányában) nem érinti az sem, hogy például közös jelöltet állító jelölő szervezetek neve milyen elrendezésben (egymás mellett vagy alatt), illetve milyen sorrendben szerepel az ajánlóíveken. Az ajánlóívek érvényességét (jogsabályi előírás hiányában) továbbá az sem érinti, hogy a választási iroda bélyegzőjének lenyomata milyen színű az ajánlóíven. Az ajánlóívek érvényességét (szintén jogsabályi előírás/tiltás hiányában) nem érinti az sem, ha a választási iroda által kiadott ajánlóívet a bélyegzőlenyomat mellett a választási iroda munkatársa aláírta vagy szignóval látta el.

[26] A Választási Bizottság továbbá megjegyzi, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) hatálya a közigazgatási eljárások közül kizárólag a hatósági eljárásra terjed ki. A hatósági eljárás tankönyvi meghatározása szerint „a közigazgatási szerven kívüli érintett jogalany ügyében megvalósuló, jogilag szabályozott olyan cselekvési rend, mely egyedi ügy intézése során, hatósági jogalkalmazás keretében, az érintett jogalanyra nézve jogi

helyzetét megváltoztató, jogvitáját elbíráló vagy jogsértésére reagáló, közvetlen jogi hatást gyakorló egyedi aktus (rendeletkezés) kibocsátása, illetőleg érvényesítése érdekében jön létre.” A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvénytől eltérően az Ákr. nem ismeri a részlegesen kivett (külön tartott) és a privilegizált eljárásokat, így a kivett eljárásokat leszámítva minden eljárástípusban az Ákr.-t kell alkalmazni. Az Ákr. 8. § ezzel szemben tételesen meghatározza azokat az eljárásokat, amelyekre hatálya nem terjed ki, így e törvények önálló, teljes körű eljárási szabályozást állapíthatnak meg. Ezek körébe azok az eljárások tartoznak, amelyek megfelelnek ugyan a hatósági eljárás fogalmának, és kivételük hiányában az Ákr. hatálya alatt állnának, azonban jellegüknél fogva olyan sajátos szabályrendszer és sajátképi eljárásjogi jogintézmények jellemzik, amelyek nem rendezhetők egy általános eljárási törvény minden más eljárásra is irányadó rendjében. Ezen eljárások közé tartozik a választási eljárás is, így a Helyi Választási Iroda az Ákr. rendelkezéseit sem sértette meg, mivel azt a választási eljárásban alkalmazni nem kellett.

[27] A Választási Bizottság rögzíti azt is, hogy a Ve. 139. § (1) bekezdése alapján a választási kampányidőszak a szavazás napját megelőző 50. naptól a szavazás napján a szavazás befejezésig tart. Választási kampány a Kúra Knk.II.37.710/2016/2. számú határozatára is figyelemmel kizárólag kampányidőszakon belül folytatható. Téves Beadványozó azon megállapítása, hogy a Helyi Választási Iroda adminisztratív korlátozásokkal lerövidíti ezen időszakban folytatható tevékenységet, azaz a kampánytevékenységet. A Ve. 141. §-a alapján ugyanis kampánytevékenység a kampányeszközök kampányidőszakban történő felhasználása és minden egyéb kampányidőszakban folytatott tevékenység, melynek célja a választói akarat befolyásolása vagy ennek megkísérlése. A kampánytevékenység fogalmi eleme tehát a választói akarat befolyásolása vagy annak megkísérlése, mely keretein belül a Választási Bizottság álláspontja szerint akár az ajánlásgyűjtés is értelmezhető, azonban ezen tevékenység mellett a kampányeszközök köre igen széles is lehet, legtöbbjükre nézve pedig a Ve. semmilyen szabályozást sem tartalmaz, azok alkalmazását - figyelemmel természetesen a jogszabályi korlátokra - a versengő jelöltekre, jelölő szervezetekre bízva, hiszen a választási kampány a közéleti kommunikáció egyik formája, amely alapvetően a jelöltek, jelölő szervezetek programjának, ígéreteinek, politikai nézeteinek a megismertetését, népszerűsítését szolgálja és nem korlátozódik csupán a jelöltállításra, vagy az ahhoz kapcsolódó tevékenységekre.

[28] A Választási Bizottság továbbá megjegyzi azt is, hogy Beadványozó által, fellebbezésében rögzített, a területi választási iroda vezetője által tett „ellenőrizhetetlen nyilatkozat”-ra történő utalással kapcsolatban Beadványozó bizonyítékot nem csatolt, jogi okfejtésbe sem bocsátkozott, így annak vizsgálatát, értékelését jelen eljárásában mellőzi.

[29] A Választási Bizottság ugyanakkor – utalva a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú döntésére - megjegyzi, hogy feltételezésekre a jogorvoslati kérelem nem alapulhat. Az általánosságban megjelölt és kellően nem is valószínűsített jogsértés alapján nincs mód a kérelem szerinti döntés meghozatalára. Ha a Választási Bizottság előtti eljárásban teljesen elmarad a bizonyítás (kellő valószínűsítés), akkor ez utóbb a bírósági felülvizsgálati eljárásban sem lesz pótolható.

[30] A Választási Bizottság a továbbiakban Beadványozónak a Helyi Választási Iroda vezetőjére vonatkozó megállapításait is vizsgálta.

[31] A Választási Bizottság e vonatkozásban is osztja a HVB ülésének jegyzőkönyvében foglalt megállapításokat, tekintettel arra, hogy a Ve. 66.§ (4) bekezdése alapján, amennyiben a jegyzői tisztség betöltetlen – figyelemmel arra, hogy a helyi választási iroda vezetője a Ve. 66.§ (3) bekezdése alapján a jegyző – a választási iroda vezetőjét a felettes választási iroda vezetője nevezi ki: a helyi választási iroda vezetőjét a területi választási iroda vezetője. E tekintetben tehát automatikusan sem az aljegyző, sem pedig más személy nem lép a kieső jegyző helyére, hanem erre kizárólag a felettes választási iroda vezetője által kinevezett személy jogosult.

[32] A Választási Bizottság megjegyzi, hogy a Ve. nem tartalmaz előírást arra nézve, hogy ki nevezhető ki a választási iroda vezetőjének, így a szóban forgó személynek a választási irodák tagjaira vonatkozó általános követelményeknek kell megfelelnie: közszolgálati tisztviselőnek vagy közalkalmazottnak kell lennie és nem állhat fenn vele szemben a Ve. 69. §-a szerinti összeférhetetlenség. Ettől eltérő, akár objektív, akár szubjektív feltételek, kritériumok a Választási Bizottság álláspontja szerint a kinevezés során nem támaszthatók, azok figyelembe nem vehetők.

[33] A Választási Bizottság a továbbiakban megjegyzi azt is, hogy a Ve. 46.§-a rögzíti a választási bizottság határozatával kapcsolatos tartalmi követelményeket. E vonatkozásban a Választási Bizottság kiemeli az Alkotmánybíróság 58/2007. (X. 17.) AB határozatában írtakat, mely szerint, a Ve.-ben meghatározott kötelező tartalmi elemeken kívül a választási bizottság határozatai mást nem tartalmazhatnak. Beadványozó által, a határozat szerkesztéssel kapcsolatban tett szubjektív megállapításokat, értékeléseket a Választási Bizottság nem vizsgálta, figyelemmel arra is, hogy a bizonyítási kötelezettség kérelmezőre esik, így a sikertelen bizonyítás következményei is őt terhelik.

[34] Fentiekben írt okfejtés alapján a Választási Bizottság a fellebbezésnek nem ad helyt, így Beadványozó jogorvoslati kérelmét elutasítja és Mohács Város Helyi Választási Bizottság 15/2020. (VIII.11.) sz. HVB határozatát helybenhagyja.

III.

[A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések]

[35] A határozat a Ve. 10. §-án, 43. §-án, 46. §-án, 66. § (3)-(4) bekezdésén, 69. §-án, 71. § (1) bekezdésén, 121. § (1) bekezdésén, 139.§-án, 140. §-án, 141. §-án, 348.§-án, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás a Ve. 221. § (1) bekezdésén, 223. §-án, 224. § (1)-(3) és (5) bekezdésén, 228. §-án, 229. §-án, 231. § (4) – (5) bekezdésén, 232. §-án, 307/P. §-án, az illetékekről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Pécs, 2020. augusztus 14.

Dr. Nocht Tibor
a bizottság elnöke

